

Toisen terroristi on toisen vapaustaist

Teatteri

Kaihtimet (Les Paravents)

Käsikirjoitus: Jean Genet

Suomennos: Ville Keynäs

Ohjaus ja sovitus: Mikko Kanninen

Tanssit: Ari Numminen

Sirkus- ja esityskoreografia:

Taina Kopra

Lavastus: Ruska Schönberg

Esilintyjät: Johanna Jauhiainen, Hanna Julin, Lauri Kortelainen, Aino Mankonen, Seppo Merviä, Markus Petsalo, Anu Salonen, Sirja Sauros, Piia Soikkeli, Miikka Tuominen, Kai Vaine, Liisa Vuori, Elina Ylisuvanto, Leena Helin, Kimmo Hietanen, Stiina Kopra, Lotta Paaivilainen.

Tuotanto: Näty ja Sorin Sirkus

Kesto: 3,5 h

Esitys: Ensi-ilta Näty Teatterimontussa 16.9.

Ajankohtainen näytelmä haastaa pohtimaan, miten näemme maailman, jossa elämme. Se saa meidät kiinni kliseisistä ennakkoluuloistamme: Arabi on arabi, vaikka voissa paistaisi?

Tampereen Näty ja Sorin Sirkuksen yhteistuotanto *Kaihtimet* on näytelmä arabimaailman ja länsimaiden kipeästä suhteesta ja meidän maailmojemme todellisuksien eroista.

Tarina seuraa kapinallisten kehitystä anarkistisesta väkivallasta kansalliseen ylpeyden tunteeseen, yksittäisten algerialaisten, siirtomaaherrojen ja sotilaiden maailmojen kautta. Toisen terroristi on toisen vapaustaistelijä.

Mahdoton järkäle

Kaihtimia on pidetty ranskalaisen avantgardekirjailijan **Jean Genet'n** (1910–1986) mestariteoksena, johon on mahdotonta tarttua pelkästään sen järkälemaisyyden vuoksi.

Ohjaaja **Mikko Kanninen** tekee sen silti. Näytelmä on esitetty aiemmin Suomessa vain keran, Espoon kesäteatterissa vuonna 1993.

Esitys vyöryttää koko teatterin tekemisen tyylien kirjon miimistä Commedia dell'Arteen ja melodraamasta brechtiläisyyteen. Sota on *Kaihtimissa* yhtä aikaa läsnä ja etäällä. Silpomiset, raiskaukset ja hirmuteot etäännytetään katsojasta piirtämällä ne liitutauluun.

Väkivalta on piilotettu niin hyvin, että välillä huomaa nauravansa kuolemalle.

Näytetään, mitä osataan

Ajoittain tarina toimii. Haasteellisista lähtökohdistaan huolimatta esitykseen valmistautumaton katsoja saattaa jäädä pinnalle kellumaan.

Sirkuksen keinojen mukaan ottaminen on perusteltua ja tuo sananmukaisesti uusia tasoja esitykseen. Välillä kuitenkin näkyy keino keinon vuoksi. Näytetään, mitä osataan. Ja näyttelijäopiskelijat ovat taitavia. Katsomoon välittyvä kollektiivi, joka puhaltua yhteen hiileen.

Näyttelijöiltä irtoaa ketterästi niin puhe, liike kuin akrobatiaakin. He ottavat tilan haltuunsa. Yli 90 roolista jokainen saa vuorollaan soolonsa, ja rooleja vaihdellaan sukupuolesta välittämättä. Naamioiden takana sillä ei ole merkitystä.

Moneksi tilaksi muuttuva eril-

Kätkeyty väkivalta. Kaihtimet kertoo arabimaailman ja länsimaiden kipeästä suhteesta.

Yli 90 roolista jokainen saa vuorollaan soolonsa, ja rooleja vaihdellaan sukupuolesta välittämättä.

laisia kaihtimia käyttävä lavastus on kekseliäs ja toimiva. Liikkuvan taivaan visualisointi jää kiinnostamaan, vaikken valkoiseksi kalkittujen kulloiden kiemurte-lua ymmärtänytään.

Vaihtuvien videoprojisoitujen ja live-kuvien avulla luodaan yksinkertaisesti länsimainen mielikuva siirtomaavallan alaisesta Pohjois-Afrikasta.

Musiikki ja äänimaailma ovat esityksessä olennaisia sitä kannattelevia osia.

Näytelmä ei anna vastausta siihen, miten väkivalta voidaan lopettaa. Se täytyy jokaisen keksiä itse.

Maarit Saarelainen

Roolien akrobatiaa. Tampereen Näty ja Sorin Sirkuksen esitys. Ohjaajat Lauri Kortelainen ja Johanna Jauhiainen.